

LUOMU SUOMESSA 2024

Kuva: Luomutetaan ruokapalvelut -hanke

SISÄLLYSLUETTELO

Luomutuotantoalan kehitys	3
Luomuviljely maakunnissa	4
Luomutilat	5
Maatilojen määrä Suomessa	6
Luomutilojen odotukset kannattavuudelle	7
Kasvintuotanto	9
Puutarhatuotanto	10
Kotieläintilat	12
Kotieläintilojen määrä	13
Kotieläintuotanto	14
Luomukeruu	16
Luomukeruutuotteet	17
Suomen luomumarkkinat	19
Luomutuotteet kaupassa	20
Luomualkoholijuomat	21
Lisää luomua koulujakelutuella	23
Yhteinen luomutavoite	24
TOP 5 luomutuotteet ammattikeittiöissä	25
Luomun käytön lisääminen	26
Suomalaiset luomun kuluttajina	29
Luomun aktiiviotajat maakunnissa	30

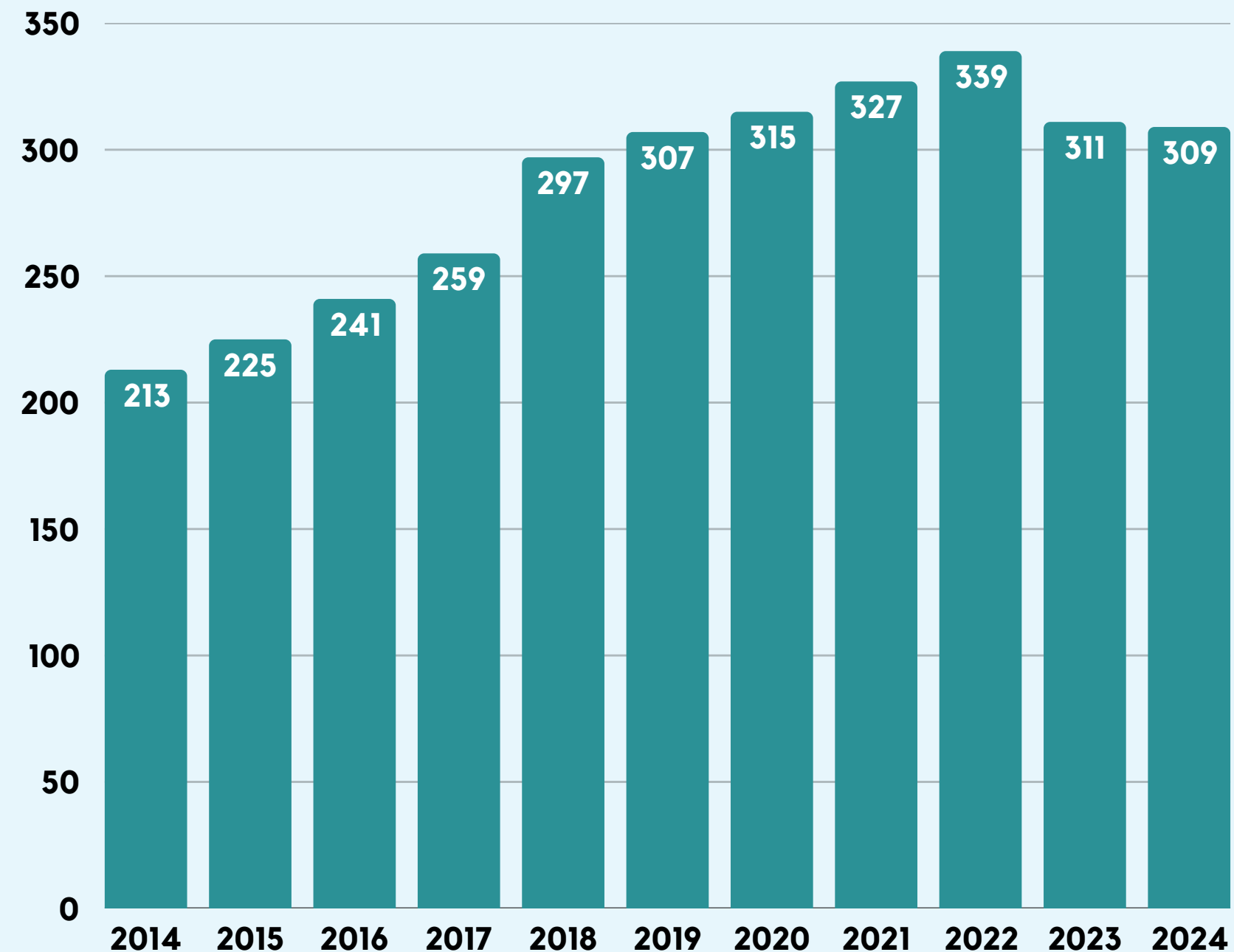
PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö

Luomuviljelty peltoala Suomessa 2014-2024

tuhatta
hehtaaria

LUOMUTUOTANTOALAN KEHITYS

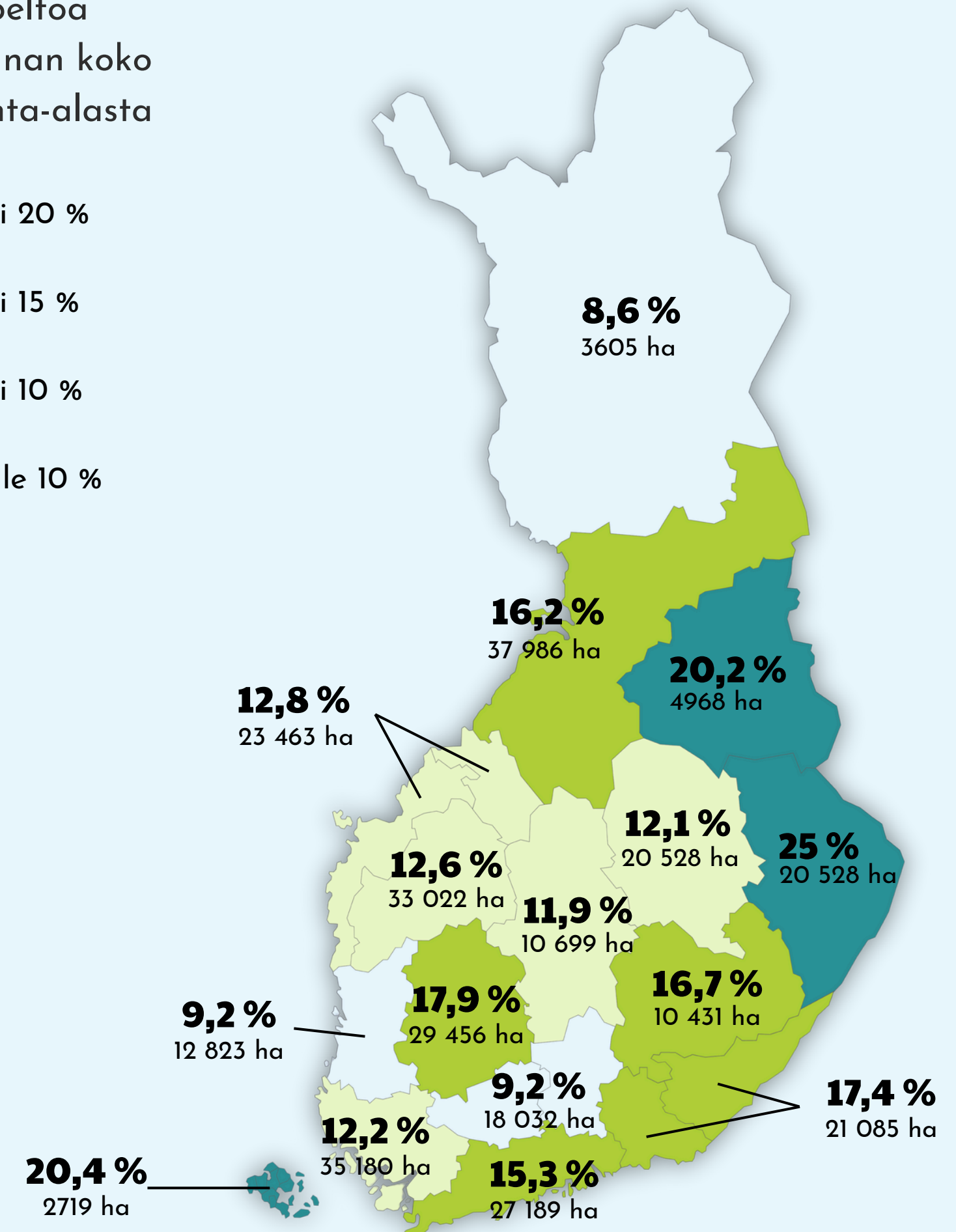
- Vuonna 2024 Suomen luomupeltoala säilyi lähes samana kuin vuotta aiemmin ollen 309 487 hehtaaria.
- Luomupeltoalasta 18 095 hehtaaria oli siirtymävaiheen alaa.

LUOMUVILJELY MAAKUNNISSA

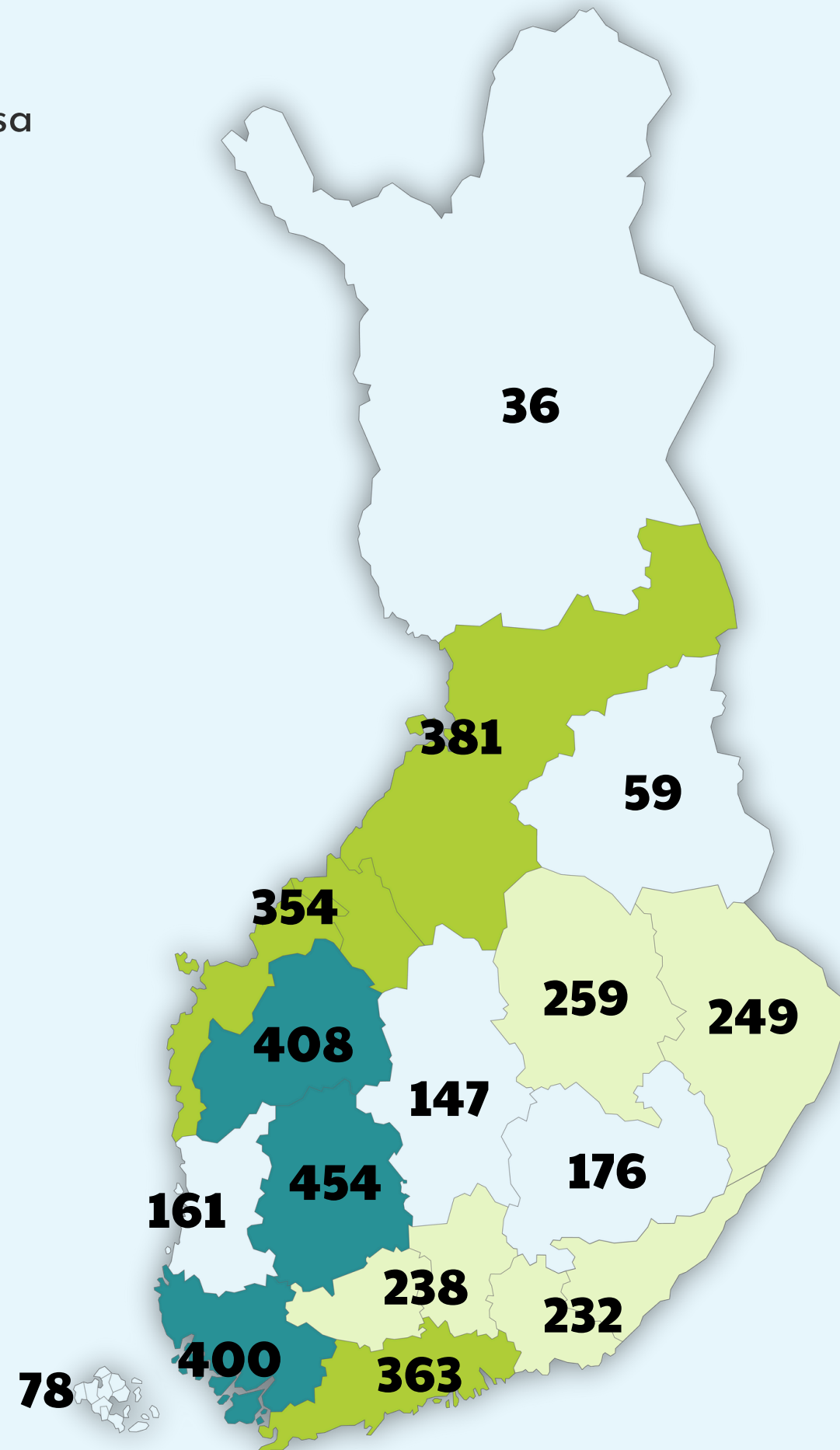
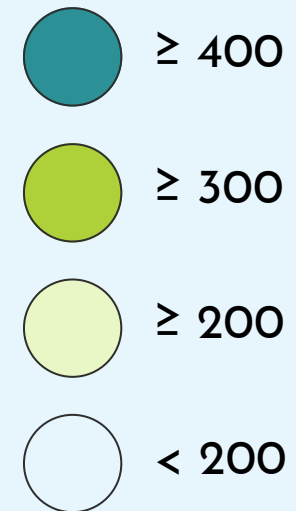
- Koko Suomen peltoalasta luomuviljelyssä oli 13,9 %.
- Suurin luomuviljelyn peltoalan osuus oli jälleen Pohjois-Karjalassa (25 %).
- Hehtaareissa eniten luomupeltoalaa oli Pohjois-Pohjanmaalla (37 986 ha), Varsinais-Suomessa (35 180 ha) sekä Etelä-Pohjanmaalla (33 022 ha).

Lähde: Ruokavirasto

Luomupeltoa
maakunnan koko
peltopinta-alasta

Tilojen määrä
eri maakunnissa

Lähde: Ruokavirasto / Luke

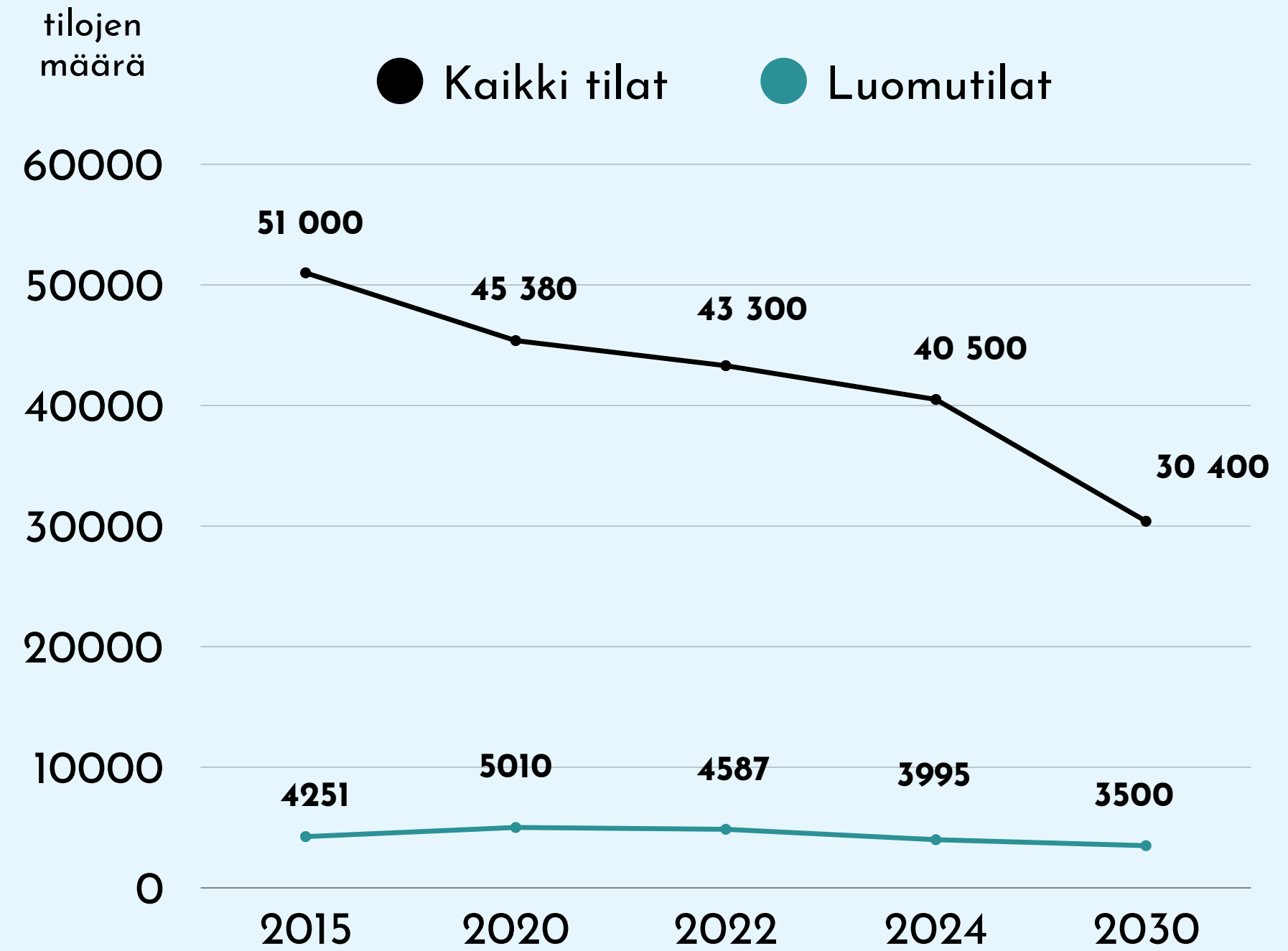
LUOMUTILAT

- Vuonna 2024 Suomessa oli yhteensä 3995 luomutilaa.
- Eniten luomutiloja oli Pirkanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla sekä Varsinais-Suomessa.
- Tilojen kokonaismäärä laski 4 % edellisvuoteen verrattuna.
- Vuoden aikana luomuun siirtyi 38 uutta tilaa, joista 10 oli kotieläintiloja.
- Luomutilojen keskikoko nousi 77,5 hehtaariin (Suomessa kaikkien tilojen keskikoko noin 55 hehtaaria).

MAATILOJEN MÄÄRÄ SUOMESSA

- Vuonna 2024 noin 10 % kaikista Suomen maataloista oli luomutiloja.
- Tilojen määrä on ollut yleisesti laskussa viime vuodet: vuosien 2015-2024 välillä kaikkien tilojen määrä väheni 40 %:lla ja luomutilojen määrä 18 %:lla.

Tilojen määrä Suomessa 2015-2024
(kaikki tilat & luomutilat) & ennuste
vuodelle 2030

LUOMUTILOJEN ODOTUKSET KANNATTAVUUDELLE PAREMMAT

- Luomutilojen tulevaisuuden näkymät ovat hieman tavanomaisia tiloja positiivisemmat: maatalouden kannattavuutta tulevaisuudessa erittäin tai melko hyvänä pitää luomukotieläintiloista 23 % ja luomukasvitiloista 18 %. Tavanomaisista tiloista vastaava osuus on 14 %.
- Luomutiloja voidaan pitää myös tavoitteellisempina: 72 % luomukotieläintiloista ja 62 % luomukasvitiloista ovat erittäin tai melko samaa mieltä siitä, että heillä on lähivuosille selkeä tavoite tilan toiminnalle (vrt. tavanomaiset tilat 56 %).

LUOMUKASVINTUOTANTO

Luomusato	2024		2023	
	milj.kg	osuus %	milj.kg	osuus %
Vehnä	13,8	1,8	17,6	2,4
Ruis	4,4	10,1	11,1	12,2
Ohra	14,9	1,3	13,1	1,2
Kaura	91,1	7,5	86,6	8,6
Seosvilja	14,5	31	10,9	27,5
Tattari	0,4	26,7	0,4	30,8
Rypsi ja rapsi	4,4	9	3,2	7,9
Peruna	5,7	1	8,4	1,7
Herne	12,5	12,1	9,3	10,7
Härkäpapu	2,5	18,5	1,9	17

KASVINTUOTANTO

- Luomuviljoja tuotettiin Suomessa vuonna 2024 yhteensä 143 miljoonaa kiloa, mikä on lähes saman verran kuin vuonna 2023.
- Koko Suomen viljasadosta luomua oli 4 %.
- Luomuviljojen (vehnä, ruis, ohra, kaura) tuotantoala oli yhteensä lähes 64 000 hehtaaria.

PUUTARHATUOTANTO

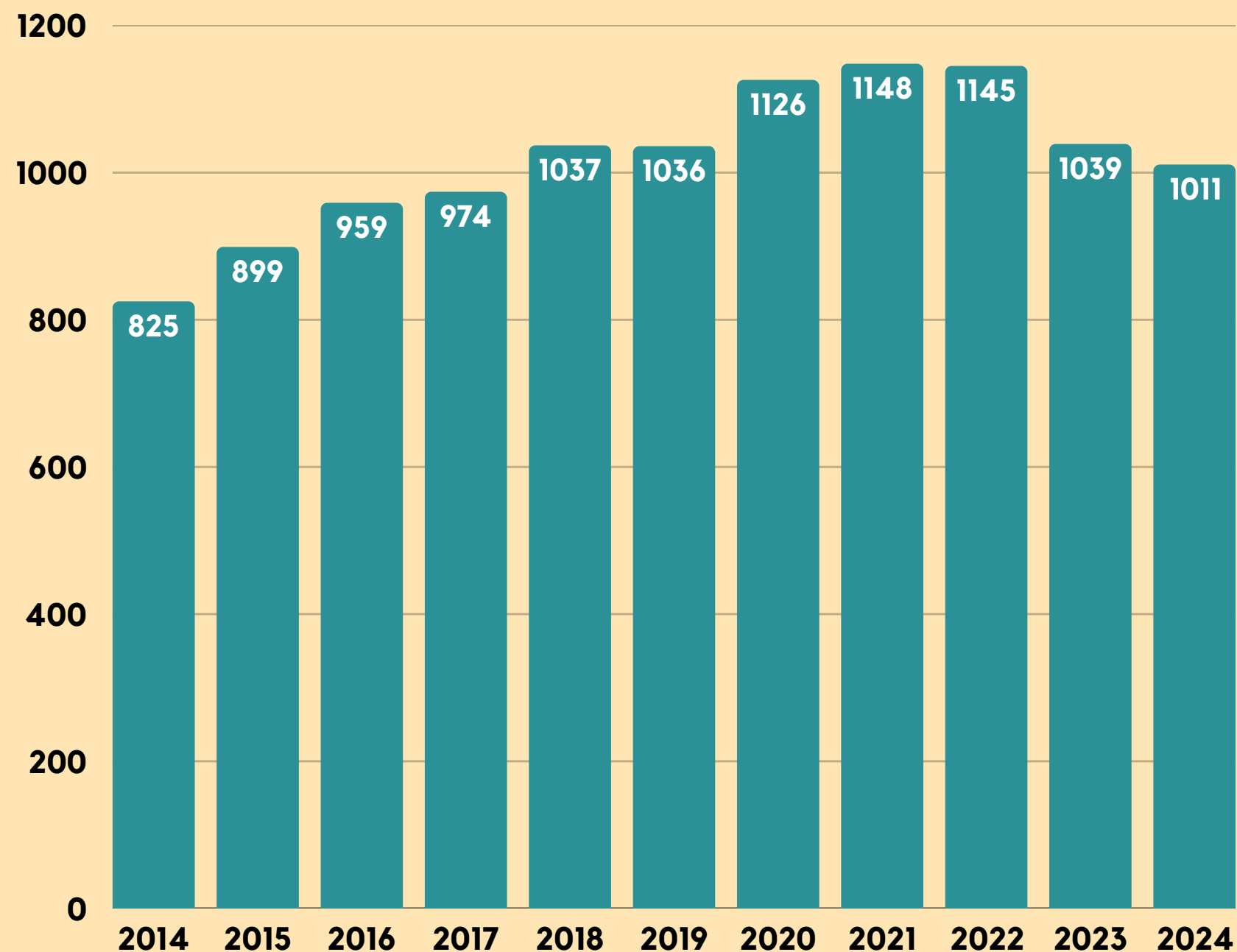
- Avomaan luomuvihanneksia viljeli 139 yritystä yhteensä 440 hehtaarilla. Viljelyala kasvoi noin 6 % vuoteen 2023 verrattuna.
- Luomumarjoja viljeli 240 yritystä yhteensä 922 hehtaarilla. Viljelyala kasvoi noin 2,5 % vuoteen 2023 verrattuna.
- Luomumuomenoita viljeli 53 yritystä yhteensä 61 hehtaarilla. Viljelyala väheni noin 15 % vuoteen 2023 verrattuna. Kuitenkin, luomumuomenan sato lähes tuplaantui vuoteen 2023 verrattuna.

Luomupuutarhatuotanto, sato (1000 kg)				
	2024	2023	2022	2021
Tarhaherne	125	81	349	344
Valkokaali	786	719	686	758
Porkkana	2471	2245	2697	2497
Sipuli	199	366	549	318
Tomaatti	97	446	906	826
Kurkku	79	291	321	262
Marjat	620	533	669	728
Omena	205	109	78	151

LUOMUKOTIELÄINTUOTO

Luomukotieläintilojen määrä Suomessa 2014-2024

KOTIELÄINTILAT

- Vuonna 2024 Suomessa oli 1011 luomukotieläintilaa. Tilojen määrä väheni 28:lla vuoteen 2023 verrattuna.
- Eniten luomukotieläintiloja TOP 3 - maakunnat:

1. POHJOIS-POHJANMAA (108)

2. ETELÄ-POHJANMAA (101)

3. PIRKANMAA (97)

KOTIELÄINTILOJEN MÄÄRÄ

Vuonna 2024 Suomessa toimi:

- 403 luomunautatilaa (-4 vs. 2023)
- 104 luomumaitotilaa (-12 vs. 2023)
- 53 luomuhunajatilaa (-4 vs. 2023)
- 41 luomukananmunatilaa (+4 vs. 2023)
- 5 luomusikatilaa (-2 vs. 2023)
- 1 luomubroileritila (-2 vs. 2023)

KOTIELÄINTUOTANTO

- Vuonna 2024 luomulihaa tuotettiin 4,5 miljoonaa kiloa (ei sis. siipikarjanliha). Määrä nousi hieman edellisvuodesta.
- Luomulihan määrä kaikesta lihantuotannosta oli noin 2 %.
- Luomunaudanlihan osuus koko luomulihantuotannosta oli noin 80 %.
- Luomumaidon tuotanto jäi alle 67 miljoonaan litraan, mikä tarkoittaa noin yhdeksän prosentin vähennystä vuoteen 2023 verrattuna.
- Luomukananmunien tuotanto kasvoi hieman edellisvuodesta, mikä johtui todennäköisesti tuotannon vakiintumisesta aiempien vuosien haasteiden jälkeen.

Luomuliha	2024		2023		2022	
	milj.kg	osuus %	milj.kg	osuus %	milj.kg	osuus %
Nauta	3,69	4,27	3,55	4,08	3,42	4,07
Sika	0,59	0,37	0,59	0,37	0,73	0,43
Lammas	0,22	20,95	0,22	19,6	0,28	21,21
Siipikarja	Ei tietoa saatavilla					

Luomumaito ja -munat	2024		2023		2022	
	milj. l/kg	osuus %	milj. l/kg	osuus %	milj. l/kg	osuus %
Maito	66,6	3,17	73,4	3,44	80,6	3,75
Munat	5,11	6,39	4,72	6,28	6,28	8,23

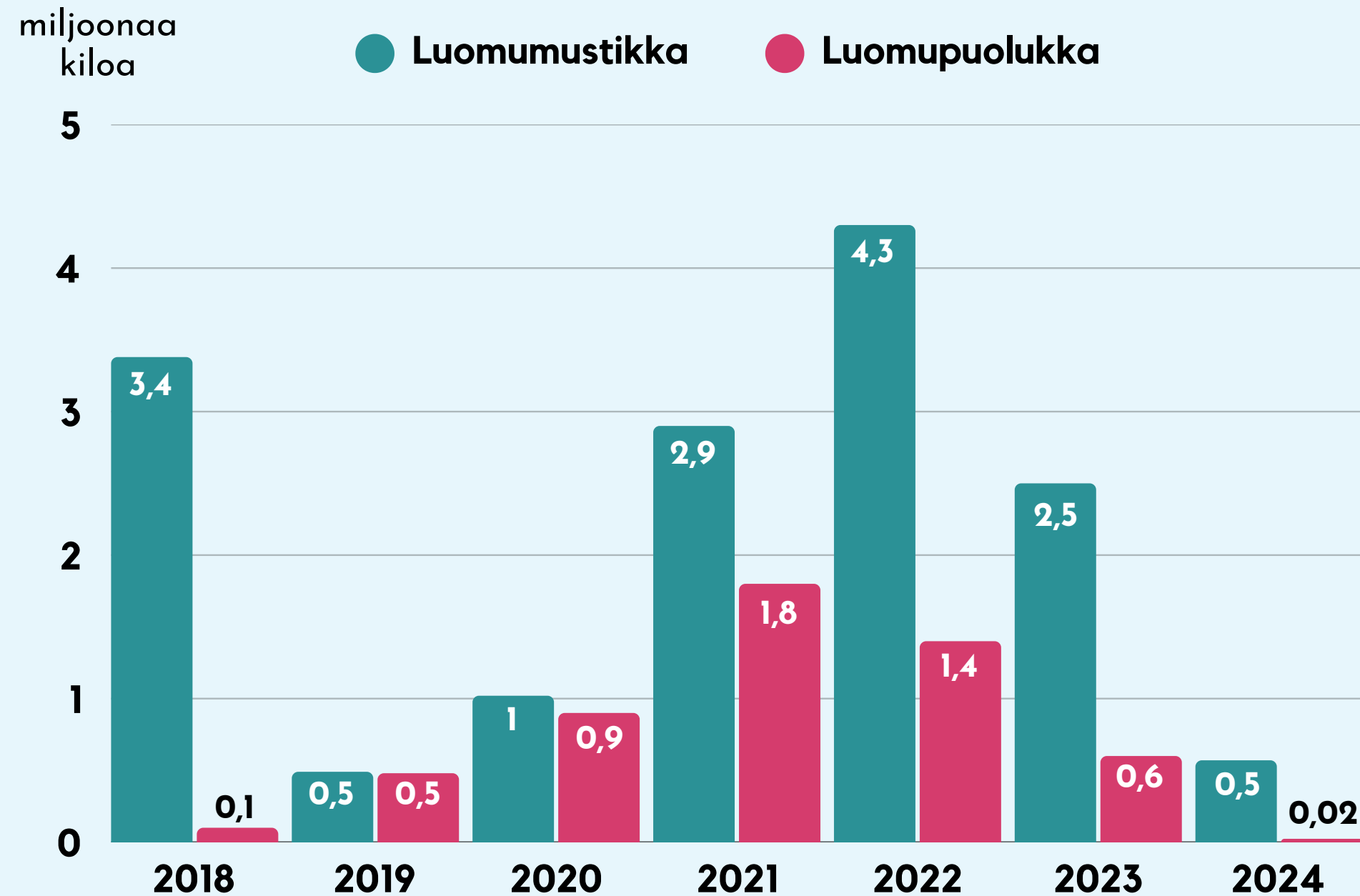
LUOMUKERUU

LUOMUKERUU

- Suomessa on 6,9 milj. hehtaaria luomusertifioitua keruualaa. Eniten luomukeruualueita on Lapissa.
- Kaupallisesti tärkeimmät luomuluonnonmarjat ovat mustikka, puolukka ja lakka.
- Vuonna 2024 luomumustikkaa, -puolukkaa ja -lakkaa kerättiin myyntiin yhteensä noin 600 000 kg (vrt. 3,1 milj. kg vuonna 2023).
- Edellisvuotta pienempään keruumäärään vaikutti etenkin ulkomaisten poimijoiden vähäisyys, kun ulkoministeriö keskeytti luonnonmarjanpoimijoiden Schengen-viisumihakemusten vastaanoton Thaimaassa.

Luomuluonnonmarjojen myyntimäärät 2018-2024

Lähde: Ruokavirasto

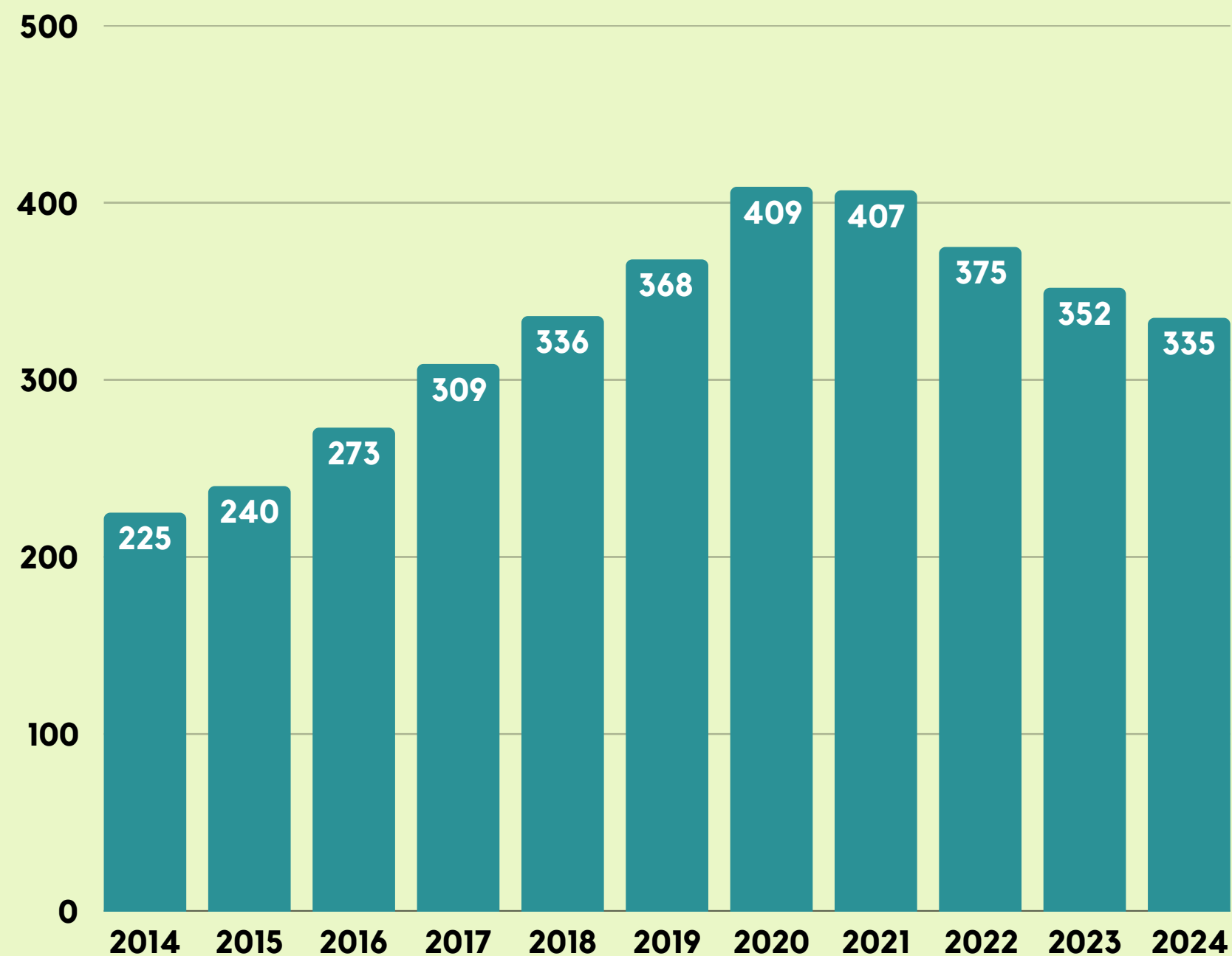
LUOMUKERUUTUOTTEET

- Luomumustikkaa kerättiin myyntiin 570 000 kiloa, joka on noin 48 % kaikesta myyntiin kerätystä mustikasta.
- Luomupuolukkaa kerättiin myyntiin 23 000 kiloa, joka on noin 0,6 % kaikesta myyntiin kerätystä puolukasta.
- Luomulakkaa kerättiin myyntiin 5 000 kiloa, joka on noin 17 % kaikesta myyntiin kerätystä lakasta.

LUOMUN MARKKINAT

Luomun myynti päivittäistavarakaupassa 2014-2024

Lähde: Pro Luomu

SUOMEN LUOMUMARKKINAT

- Vuonna 2024 luomua myytiin päivittäistavarakaupoissa 335 miljoonalla eurolla. Myynti laski noin 5 % edellisvuoteen verrattuna.
- Luomun kokonaismyynnin arvoon vaikutti erityisesti isojen luomutuoteryhmien, kuten maidon ja muiden maitotuotteiden sekä hedelmien ja vihannesten myynnin lasku.
- Luomun myynnissä näkyy myös edelleen viime vuosina kuluttajien keskuudessa vallinnut niukkuuden ja säästämisen trendi.
- Luomun osuus päivittäistavarakaupan kokonaismyynnistä on 1,8 %.

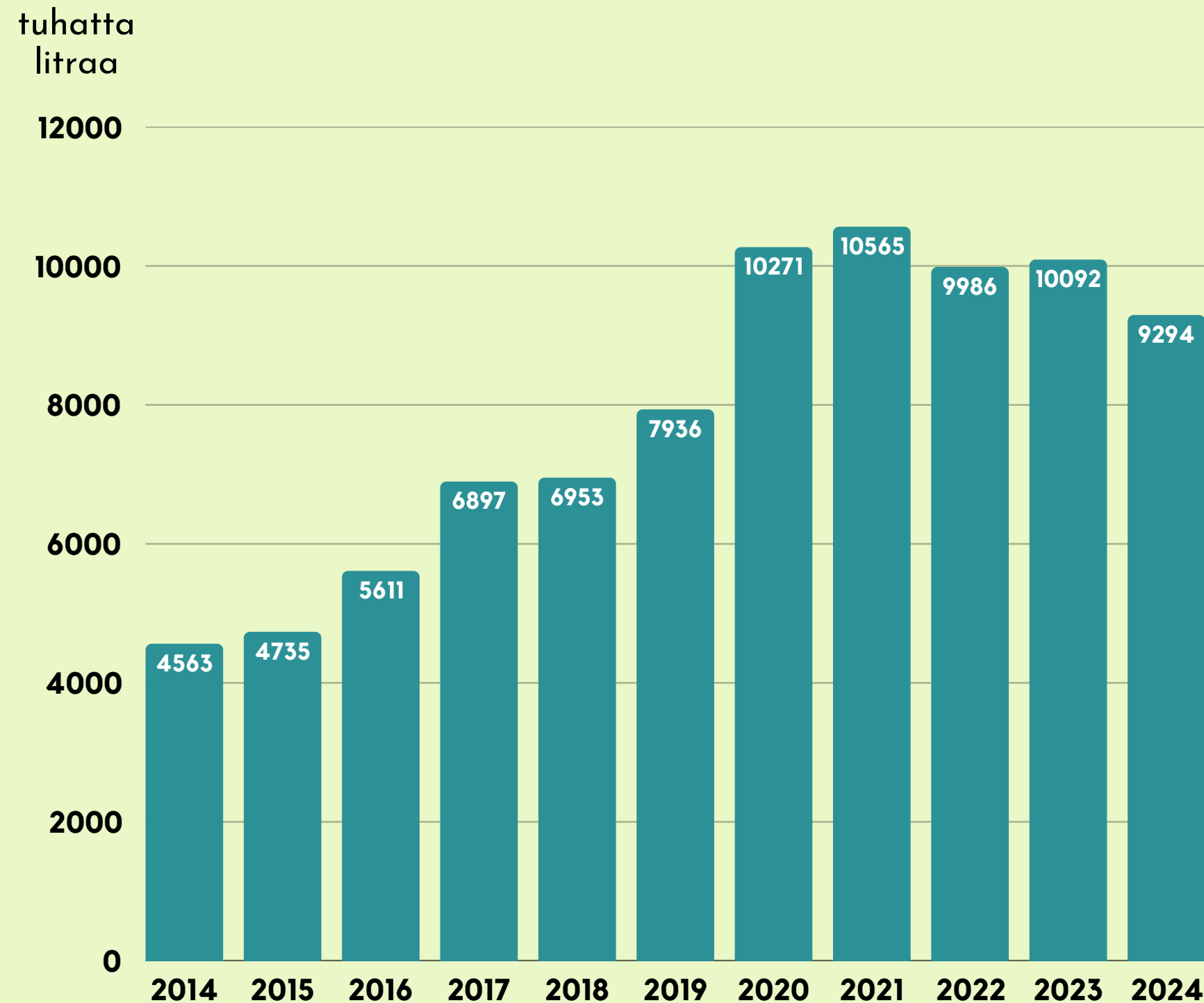
LUOMUTUOTTEET KAUPASSA

- Tuoteryhmistä luomulastenruuat, luomuhiutaleet- ja jauhot sekä kuivatut luomuhedelmät ja -pähkinät kasvattivat myyntiään edellisvuoteen verrattuna.
- Vuonna 2024 suosituimmat luomutuotteet olivat:

- 1. BANAANI
- 2. KANANMUNAT
- 3. MAITO
- 4. APPELSIINIMEHU
- 5. KAHVI

Tuoteryhmä	luomua (arvosta)
Lastenruoka	25 %
Kananmunat	13 %
Kasviöljyt	12 %
Hiutaleet ja suurimot	11 %
Jauhot	7 %
Kahvi, tee, kaakao	7 %
Mehut ja mehukeitot	6 %
Hedelmät	5 %
Maito	3 %
Vihannekset	3 %

Luomutuotteiden myynti Alkossa 2014-2024

Lähde: Alko

LUOMUALKOHOLIJUOMAT

- Alkon valikoimissa oli yhteensä 1692 luomutuotetta, joista 1562 oli mietoja viinejä. Valikoima pieneni noin 12 % edellisvuoteen verrattuna.
- Luomuviinejä myytiin 8,8 miljoonaa litraa, joka on 20 % kaikkien myytyjen viinien kokonaisvolyymista.
- Vuonna 2024 Alkon luomutuotteiden myynti litroina väheni 8,5 % edellisvuoteen verrattuna.
- Päivittäistavarakaupoissa luomualkoholijuomien myynti on vähäistä ja osuus on pysynyt pitkään alle kahden prosentin.

LUOMU AMMATTIKEITTIÖISSÄ

Kuva: Luomutetaan Ruokapalvelut -hanke

LISÄÄ LUOMUA KOULUJAKELUTUELLA

- EU tukee luomumaidon ja luomukasvisten käyttöä kouluissa ja päiväkodeissa korotetulla koulujakelutueella.
- Lukuvuonna 2023-2024 rasvatonta luomumaitoa juotiin kouluissa ja päiväkodeissa yhteensä 3,1 miljoonaa litraa. Kaikesta koulujakelutuetusta maidosta luomumaidon osuus nousi 28 %:iin (vrt. 24 % lukuvuonna 2022-2023).
- Koulujakelutuettuja luomukasviksia syötiin lukuvuonna 2023-2024 yhteensä noin 16 000 kiloa. Eniten tukea käytettiin banaaniin ja porkkanaan. Kaikista koulujakelutuetuista kasviksista luomun osuus oli 0,8 %.

YHTEINEN LUOMUTAVOITE

- Suomen valtion tavoitteena on, että 25 % julkisten keittiöiden raaka-aineista on luomua vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2024 tavoitteen kertoi jo saavuttaneensa 6 % ruokapalveluista.
- Suurin osa (89 %) ruokapalveluista on tietoisia valtion tavoitteesta, ja 30 % heistä on asettanut myös oman tavoitteensa luomun käytön lisäämiseksi.
- Luomun käyttö julkisissa ruokapalveluissa on kasvanut vauhdikkaasti, tällä hetkellä 63 % ruokapalveluista käyttää luomua päivittäin.

TOP 5 LUOMUTUOTTEET RUOKAPALVELUISSA:

1. HIUTALEET JA SUURIMOT

2. MAITO

3. MAITOJALOSTEET

4. KAHVI

5. JAUHOT

LUOMUN KÄYTÖN LISÄÄMINEN

- Ruokapalvelut haluaisivat lisätä luomun käyttöä etenkin seuraavissa kategorioissa: kasvikset ja juurekset, marjat (myös pakaste), hedelmät, viljatuotteet ja kananmunat.
- Isoimmat luomun käyttöprosentit ovat kouluissa ja päiväkodeissa. Hoivapalveluissa luomun käyttö on selvästi pienempää.
- Luomun käytön syyt ammattikeittiöissä ovat laatu, maku, asiakkaiden hyvinvointi sekä vastuullisten toimintojen kehittäminen organisaatiossa.

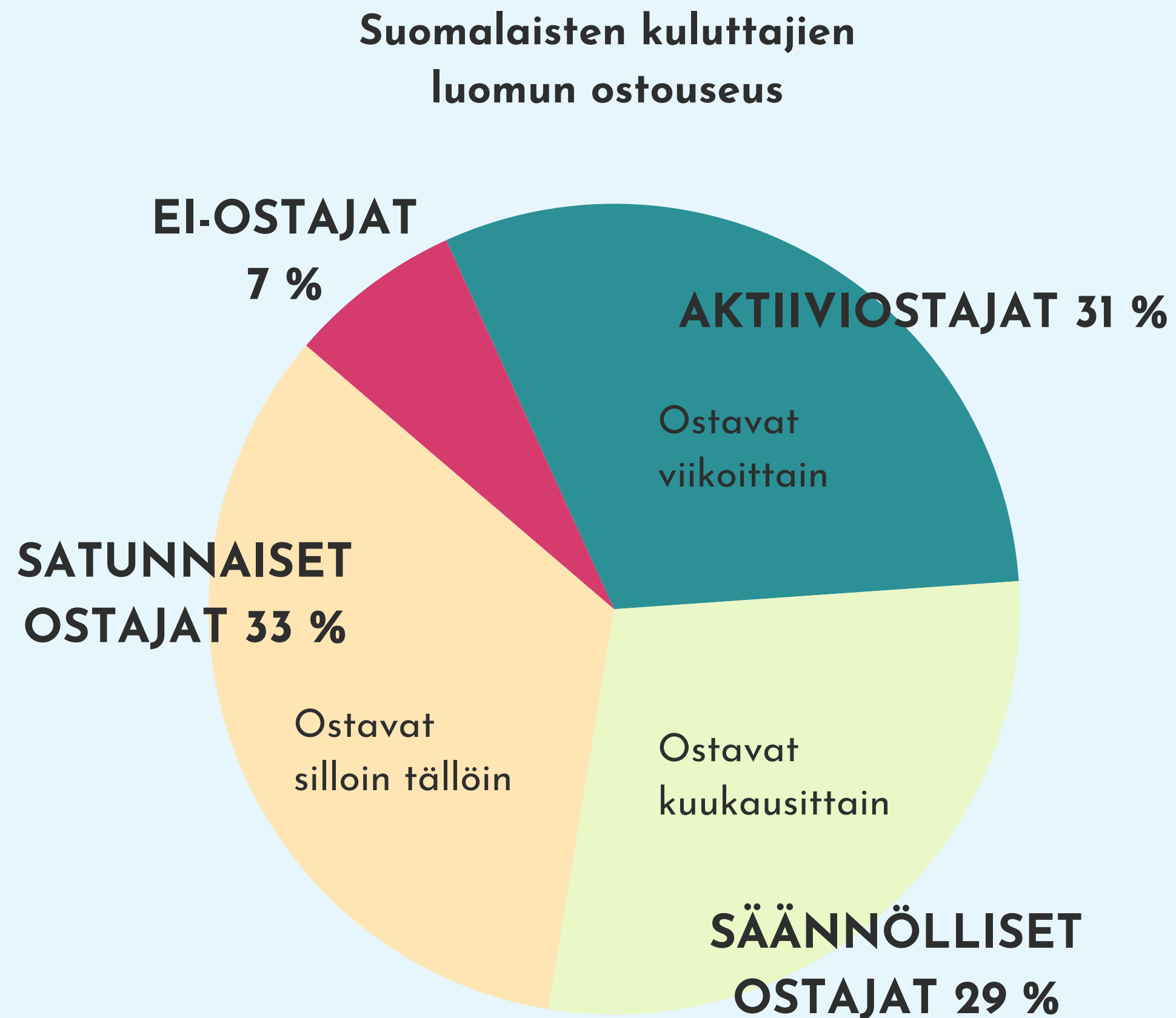
LUOMUKULUTTAJA

A woman with long brown hair, wearing a mustard-colored jacket over a dark turtleneck, is pushing a metal shopping cart through a supermarket aisle. The cart is filled with various items, including a large pineapple, several red apples, yellow lemons, and a brown paper shopping bag. The background shows shelves stocked with various products, including bags of rice or flour and jars of jam or honey. The lighting is bright and even, typical of a modern supermarket.

2,6 MILJOONAA SUOMALAISTA

OSTAA LUOMUA SÄÄNNÖLLISESTI

ELI VÄHINTÄÄN KERRAN KUUKAUDESSA.

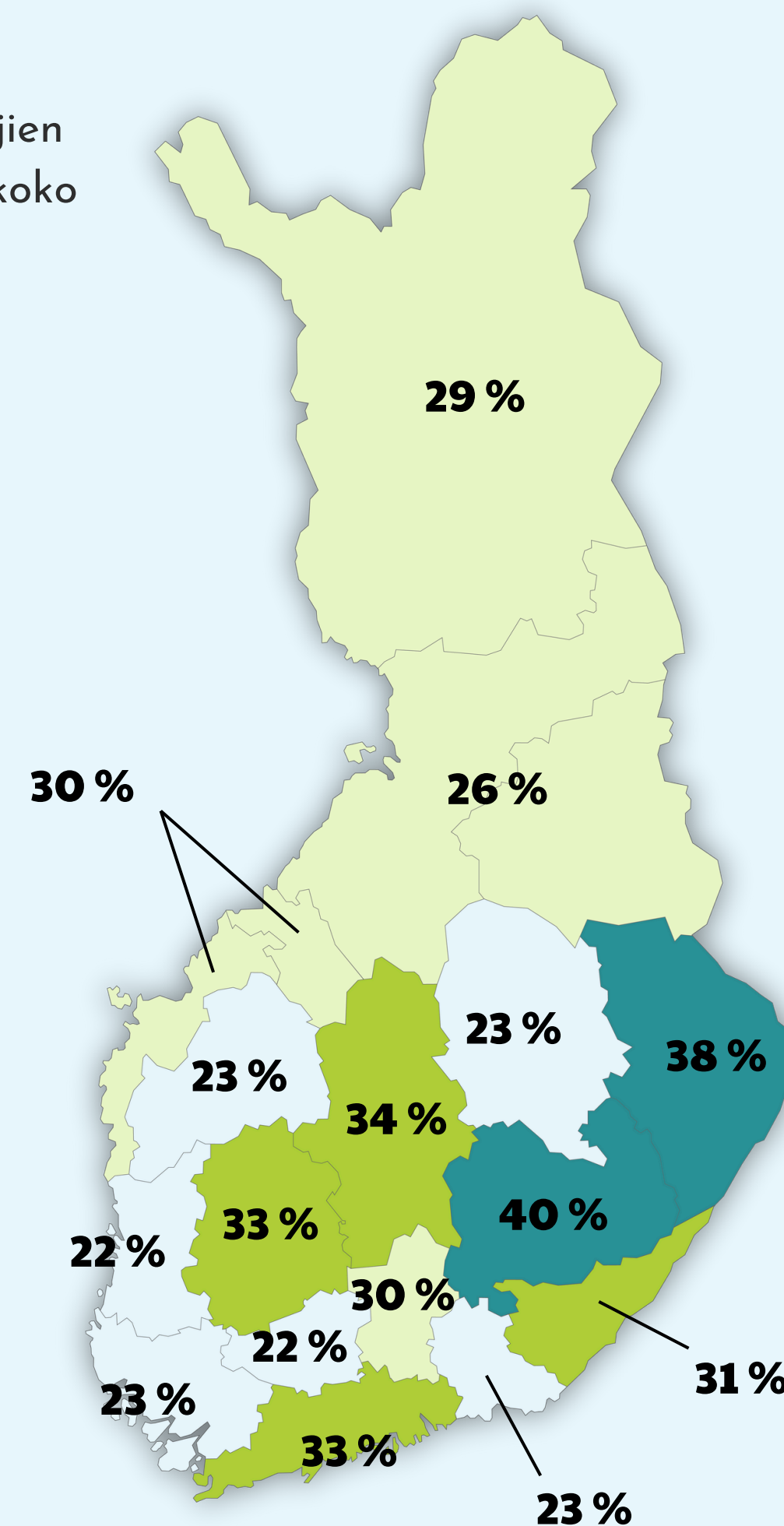
SUOMALAISET LUOMUN KULUTTAJINA

- Kuluttajien kolme tärkeintä syytä ostaa luomua ovat luomuruuan puhtaus, lisäaineettomuus ja torjunta-aineettomuus, ympäristöystävällisyys sekä maku.
- Luomun aktiiviotostajissa korostuvat naiset, korkeasti koulutetut ja pääkaupunkiseudulla asuvat.
- Lapsiperheet ovat myös tärkeä luomun kuluttajaryhmä: 35 % heistä ostaa luomua aktiivisesti.
- Suomalaisista 70 % tunnistaa EU:n luomumerkin nimen tai merkin nähtyään.

LUOMUN AKTIIVIOSTAJAT MAAKUNNISSA

- Vuonna 2023 Pro Luomu selvitti ensimmäistä kertaa suomalaisten luomukiinnostusta sekä ostamista eri maakunnissa.
- Kuudessa maakunnassa luomua aktiivisesti ostavien osuus maakunnan koko väestöstä ylitti suomalaisen keskiarvon (31 %): Etelä-Savossa, Pohjois-Karjalassa, Keski-Suomessa, Pirkanmaalla, Uudellamaalla ja Etelä-Karjalassa.

Luomun aktiiviostajien
osuus maakunnan koko
väestöstä

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö

Luomu Suomessa 2024 -koosteen on tuottanut Verkostoilla voimaa yhteistyöhön - Ruokasektorin koordinaatio -hanke, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.